

Marek Holly
 Ośrodek Edukacji Ekologicznej BdPN
 38–700 Ustrzyki Dolne, ul. Belska 7
 marekholly@wp.pl

Received: 19.03.2021
 Reviewed: 13.07.2021

RZADKIE I NOWE W BIESZCZADACH GATUNKI CHRZĄSZCZY STWIERDZONE W 2020 ROKU

New and rare for the Bieszczady species of beetles
 recorded in 2020

Abstract: The new site of *Lixus iridis* Olivier, 1807 (Curculionidae) from Tarnawa Niżna (Bieszczady National Park) has been detected. More than 10 specimens were observed and three specimens were collected on the 16th of June, 2020, on the *Anthriscus sylvestris* L. growing close to the way from Tarnawa Niżna to Tarnawa Wyzna, in the San River Valley. One specimen of *Litargus connexus* (Fourcroy, 1785) (Mycetophagidae) was collected on the top of Mt Tarnica on the 23th of August, 2020. This species also has not been recorded from the Bieszczady Mts before. One specimen of *Ampedus sanguinolentus* was collected in the area of Upper San River valley on the 14th of June, 2020. It is the first record in the High Bieszczady Mts. Up till now this species has been known in the Polish Bieszczady only from Czarna (Low Bieszczady Mts). One specimen of *Glischrochilus grandis* Tournier, 1872 (Nitidulidae, Cryptarchinae) was collected for the second time in Równia near Ustrzyki Dolne on the 6th of June, 2020.

Key words: beetles, Bieszczady Mts, saproxylic species.

Wstęp, cel badań

Chrzążce są jednym z najlepiej poznanych rzędów owadów w faunie Bieszczadów (Pawłowski i in. 2000). Wykazano stąd dotychczas ponad 2000 gatunków, co stanowi przeszło 33% z listy gatunków chrząszczy stwierdzonych w Polsce. Wiedza o tej zróżnicowanej grupie owadów na tym obszarze jest systematycznie poszerzana. Celem prac badawczych jest uzupełnienie listy gatunków chrząszczy znanych z Bieszczadów i terenu BdPN oraz wykazanie nowych stanowisk rzadkich gatunków chrząszczy na badanych obszarach.

Metodyka badań

Prace terenowe przeprowadzono głównie na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego (BdPN) i jego otuliny w latach 2019–2020. W pracy przedstawio-

no również pojedyncze obserwacje rzadkich gatunków chrząszczy z obszaru Bieszczadów Niskich. Określenie Bieszczady Niskie pojawia się w podziałach geomorfologicznych regionu, np. u Starkela (1972) zaś obszar ten w systematyce stosowanej w geografii fizycznej znany jest pod nazwą Gór Sanocko-Turczańskich (Kondracki 2011). Przedmiotem poszukiwań były głównie gatunki saproksyliczne związane w swym rozwoju z rozkładającym się drewnem. Wykazano również jeden rzadki gatunek nie związany troficznie z drewnem – *Lixus iridis*. Chrząszcze były poszukiwane w wybranych mikrosiedliskach, w potencjalnym materiale legowym. W lasach prowadzono głównie kontrole martwych i zamierających drzew (penetracja fragmentów pni i złomków) oraz leżaniny w różnych stadiach rozpadu. Na terenach półotwartych stosowano metodę „na upatrzonego”, np. łowiono chrząszcze na roślinności zielnej przy użyciu siatki entomologicznej. W przypadku gatunków prawnie chronionych, jak np. zgniotek cynobrowy, stosowano metody przyżyciowe (hodowla od zaawansowanego stadium larwalnego), zaś po udokumentowaniu obserwacji wyhodowanego chrząszcza wypuszczono w miejscu stwierdzenia. Badania chrząszczy na terenie BdPN były realizowane w oparciu o stosowne zezwolenie na badania uzyskane w Ministerstwie Środowiska.

Wyniki badań

Stwierdzono dwa gatunki chrząszczy nie wykazywane dotychczas z Bieszczadów: *Lixus iridis* Olivier, 1807 oraz *Litargus connexus* (Fourcroy, 1785). Wykazano też trzy nowe dla terenu BdPN gatunki chrząszczy: *Lixus iridis*, *Litargus connexus* oraz *Ampedus sanguinolentus* (Schrank von Paula, 1776). Z obszaru Bieszczadów Niskich wykazano dwa nie stwierdzone tam dotychczas gatunki: *Magdalis violacea* (Linnaeus, 1758) oraz *Anostirus castaneus* (Linnaeus, 1758). Potwierdzono również występowanie w Bieszczadach Niskich gatunku *Glischrochilus grandis* Tournier, 1872, od 2013 roku uznanego jako nowy dla fauny Polski.

Przeгляд gatunków

Rodzina: Sprężykowate Elateridae

Ampedus sanguinolentus (Schrank von Paula, 1776)

Owad o długości ciała 9–11,5 mm. Pokrywy czerwone z mniej lub bardziej wyraźną czarną plamą przy szwie, która może dochodzić nawet do połowy ich szerokości. Czasem też może być ledwie zaznaczona w formie wąskiej czarnej linii na szwie pokryw. Owad ten preferuje niżowe i podgórskie wilgotne tereny leśne oraz strefy wzdłuż dolin rzecznych. Rozwój przebiega w martwym drewnie drzew liściastych, głównie w olchach, dębach, lipach i brzozech. Cykl rozwojowy trwa przeciętnie cztery lata. Larwa żyje w wilgotnym, butwiejącym drewnie pniaków

oraz kłód, a nawet w martwych korzeniach. Larwy są drapieżne. Chrząszcze pojawiają się zwykle z końcem kwietnia. Kopulacja i składanie jaj odbywa się w maju i czerwcu, zaś imagines spotyka się do końca lipca. Największa ich aktywność przypada na czas słonecznej i bezwietrznej pogody. Osobniki tego gatunku obserwuje się zwykle pojedynczo w sąsiedztwie miejsc lęgowych, na trawach, roślinach zielnych, krzewach i niżej położonych gałęziach drzew oraz pod odstającą korą i w szczelinach drewna (Burakowski i in. 1985). W Polsce owad spotykany jest prawdopodobnie w całym kraju, lecz nie był jeszcze notowany z kilku krain faunistycznych (w ujęciu Burakowskiego ibidem). W Bieszczadach notowany był z miejscowości Czarna (Burakowski 1971) i na tej podstawie cytowany w Monografiach Bieszczadzkich (Pawłowski i in. 2000). Autor niniejszego opracowania wykazał obecność tego chrząszcza w BdPN w granicach administracji leśnictwa Górny San. Jednego osobnika odłowiono w locie w pobliżu składu drewna bukowego 14.06.2020 r.

Anostirus castaneus (Linnaeus, 1758)

Anostirus castaneus to chrząszcz osiągający do 11 mm długości, o ciemno zabarwionym przedpleczu, z pomarańczowymi pokrywami i czarnymi końcami pokryw. Owad ten bywa rzadko obserwowany, prawdopodobnie z powodu specyficznych wymagań siedliskowych. Zasiedla on głównie wykroty starszych drzew, których korzenie są otoczone glebą porośniętą mchami. Wykrot drzewa z otaczającą go glebą, zapewnia larwom odpowiednie warunki troficzne (Burakowski 1971). Gatunek ten był dotychczas podawany z Bieszczadów przez Burakowskiego (1971) jako bardzo rzadki, z trzech stanowisk: pasma Żukowa, Komańczy oraz pasma Otrytu. W roku 2018 autor niniejszego opracowania wykazał go z BdPN w oparciu o obserwację 1 osobnika w dolinie Terebowca (Holly 2019). Obecnie autor potwierdził jego obecność w Bieszczadach Niskich w miejscowości Równia k. Ustrzyk Dolnych. Zebrano jednego osobnika złowionego przy użyciu siatki entomologicznej 06.06.2020 r., w otoczeniu niewielkiego stosu drewna bukowego, w strefie zabudowy wiejskiej.

Rodzina: Łyszczynkowate Nitidulidae

Urazek *Glischrochilus (Librodor) grandis* (Tournier, 1872)

Chrząszcz notowany w Polsce, jako nowy dla fauny krajowej od roku 2013 (Lasoń A., Holly M. 2015). Gatunek prawdopodobnie poszerza swój areal w kierunku zachodnim, gdyż wcześniej podawany był z Rosji, Armenii, Gruzji, Ukrainy, Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii i Słowacji. Nieznana jest przyczyna jego ekspansji, gdyż chrząszcze zwykle spotyka się przypadkowo, a ponadto z powodu niewielkich rozmiarów ciała (od 5–8 mm) bywają niezauważane. Pierwsze stwierdzenie gatunku w Polsce miało miejsce w Bieszczadach – Równia k. Ustrzyk Dolnych

[FV17], 27.07.2013, 1 ex., leg. M. Holly. Owada znaleziono wówczas w uprawie malin, na owocach.

W dniu 06.06.2020 r., w miejscowości Równia k. Ustrzyk Dolnych, dokładnie w tej samej lokalizacji co poprzednio, został odłowiony przy użyciu siatki entomologicznej kolejny osobnik *G. grandis*. Chrząszcza schwytano w locie, w pobliżu dołu z odpadami organicznymi, prawdopodobnie został on przywabiony zapachem resztek owoców. Odłowiony chrząszcz został zebrany i dołączony do kolekcji autora (Ryc. 1 – po prawej). Jest to drugie stwierdzenie tego obcego dla naszej fauny gatunku w Bieszczadach.

Ryc. 1. *Glischrochilus grandis* – po lewej okaz zebrany w 2013 roku, po prawej okaz zebrany w roku 2020. Fot. M. Holly.

Fig. 1. Sap beetle *Glischrochilus grandis* – on the left specimen collected in 2013, on the right specimen collected in 2020. Phot. M. Holly.

Rodzina: Zgniotkowate Cucujidae

Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763)

Jest to osobliwy z wyglądu chrząszcz osiągający od 11 do 15 mm długości, o wyraźnie zaznaczonym grzbietobrzusznym spłaszczeniu ciała i mocno wyodrębnionej trójkątnej głowie z wyraźnymi wypukłościami tylnych kątów policzków. Zabarwienie wierzchniej strony ciała jest czerwono-cynobrowe, stąd nazwa

gatunku. Jako owad wiodący skryty tryb życia pod korą martwych i zamierających drzew jest bardzo rzadko obserwowany. Pierwsze aktualne obserwacje gatunku na terenie BdPN miały miejsce w roku 2012 w miejscowości Wołosate (Holly 2014). Jego charakterystyczne z wyglądu, ruchliwe larwy (Ryc. 2) także bytują w strefie podkorowej drzew, gdzie przemieszczają się bardzo sprawnie również dzięki silnemu spłaszczeniu ciała. Jednego chrząszcza tego gatunku wyhodowano z larwy znalezionej w dolinie potoku Zakopaniec pod korą kłody buka 1.07.2019 r. Z larwy, w warunkach laboratoryjnych, w ciągu 12 dni uzyskano stadium poczwarki. Poczwarka zgniotka (Ryc. 3) ma wyraźnie widoczne wyrostki na końcu odwłoka oraz charakterystyczny kształt przedplecza i głowy. Imago zgniotka cynobrowego w warunkach laboratoryjnych uzyskano po około 14 dniach (Ryc. 4). Chrząszcz wybarwiał się przez około 2–3 doby. Wykonano dokumentację fotograficzną i uwolniono owada w jego naturalnym siedlisku na terenie BdPN. W roku 2020 obserwowano również pojedyncze larwy tego owada na tym samym stanowisku w dolinie potoku Zakopaniec.

Rodzina: Ścierowate Mycetophagidae

Wtłoczek grzybiarczyk *Litargus* (*Litargus*) *connexus* (Geoffroy in A.F. Fourcroy, 1785)

Niewielki chrząszcz o długości ciała 2,3–3,3 mm, o kształcie owalnym. Przedplecze czarnobrunatne z pomarańczowożółtymi krawędziami przy tylnych ką-

Ryc. 2. Larwa zgniotka cynobrowego na wewnętrznej powierzchni kory buka. Fot. M. Holly.

Fig. 2. The larve of the flat bark beetle *Cucujus cinnaberinus* on the inner surface of the beech bark. Phot. M. Holly.

Ryc. 3. Poczwaraka zgniotka cynobrowego widoczna w kolebce poczwarkowej w pudełku hodowlanym. Fot. M. Holly.

Fig. 3. Pupa of the flat bark beetle *Cucujus cinnaberinus* visible inside the hatching chamber in laboratory breeding box. Phot. M. Holly.

Ryc. 4. Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* – chrząszcz wyhodowany z larwy znalezionej w dolinie potoku Zakopaniec k. Ustrzyk Górnych. Fot. M. Holly.

Fig. 4. Flat bark beetle *Cucujus cinnaberinus* - the individual bred from larvae found in Zakopaniec stream valley near Ustrzyki Górne. Phot. M. Holly.

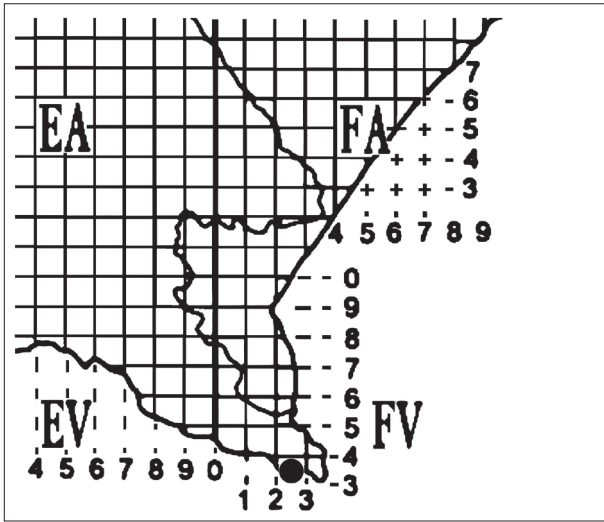
tach. Na pokrywach widoczne są żółtawe plamy o kształcie i rozmieszczeniu charakterystycznym dla gatunku: plamy barkowa i górna przyszwowa mogą się łączyć. Plamy wierzchołkowe łączą się w jedną przy złożonych pokrywach. Nogi i czułki są żółtopomarańczowe lub żółtoczerwone. Ostatni człon czułków wyraźnie dłuższy niż szerszy. *Litargus connexus* jest gatunkiem eurosyberyjskim, szeroko rozpowszechnionym w prawie całej Europie prócz północnych części Fennoskandii. W Polsce występuje w całym kraju prócz wyższych partii górskich, nie był jednak notowany z niektórych krain. Imagines i larwy są mycetofagami żyjącymi pod przegrzybiałą odstającą korą w pokrytym pleśnią i śluzowcami zmurszałym drewnie, głównie drzew liściastych, zwłaszcza brzoź, wierzb, topól i olch. Larwy żerują w owocnikach grzybów, a przepoczwarzenie odbywa się pod korą, w szczelinach drzewa lub w zmurszałym drewnie. Nowa generacja pojawia się w sierpniu. Zimuje imago. Chrząszcze spotykano w hubach: żagwi łuskowatej *Polyporus squamosus* (Huds.) Fr., hubiaku pospolitym *Fomes fomentarius* (L. ex Fr.) Kickx, porku brzozowym *Piptoporus betulinus* (Bull. ex Fr.) P. Karst. i w grzybie nadrzewnym – łuskwiaku wspaniałym *Pholiota spectabilis* Fr. oraz na grzybach należących do klasy workowców (Burakowski i in. 1986). Jest to, jak się wydaje, owad dość powszechnie obecny i aktywny od wiosny do jesieni, lecz bywa nieczęsto obserwowany ze względu na niewielkie rozmiary ciała.

Gatunek ten nie był dotychczas notowany w Bieszczadach, najbliższe Bieszczadom stanowiska w Beskidzie Wschodnim to okolice Przemyśla (Trella 1923, 1930). Autor zebrał 1 osobnika na szczycie Tarnicy 23.08.2020 r., na barierce okalającej kopułę szczytową (Ryc. 5). W pobliżu obecne były krzewy olszy zielonej, w tym także zamierające z oznakami przemrożenia lub osłabienia przez grzyby oraz trawiaste zbiorowiska połoninowe.

Rodzina: Ryjkowcowate Curculionidae

Wałczyk fioletowy *Magdalis (Magdalis) violacea* (Linnaeus, 1758)

Wałczyk fioletowy to niewielki ryjkowiec osiągający około 7 mm długości. Pokrywy skrzydłowe są połyskujące barwy niebieskofioletowej, zaś reszta ciała czarna. Larwy wałczyka żerują w rdzeniu młodych wierzchołkowych pędów sosny i świerka. Imagines ze względu na niewielkie rozmiary oraz z powodu występowania w koronach drzew są rzadko obserwowane i poławiane. Rozwój omawianego gatunku przebiega w sośnie zwyczajnej *Pinus silvestris* L. i świerku pospolitym *Picea abies* (L.) H. Karst. Imagines spotykano na liściach brzoź i olszy zielonej. Gatunek rozsiedlony od północnej części Europy Południowej po Wyspy Brytyjskie, Danię i Fennoskandię, sięgający na wschód po Syberię. Występuje prawdopodobnie w całej Polsce z wyjątkiem wyższych partii górskich (Burakowski i in. 1995). Najbliższe Bieszczadom stanowiska uwzględnione w Katalogu Fauny Polski (Burakowski i in. 1993) są zlokalizowane w Beskidzie Wschodnim.

Ryc. 5. Stanowisko *Litargus connexus* (Fourcroy, 1785) w siatce kwadratów UTM.

Fig. 5. Site of the beetle *Litargus connexus* in the UTM net system.

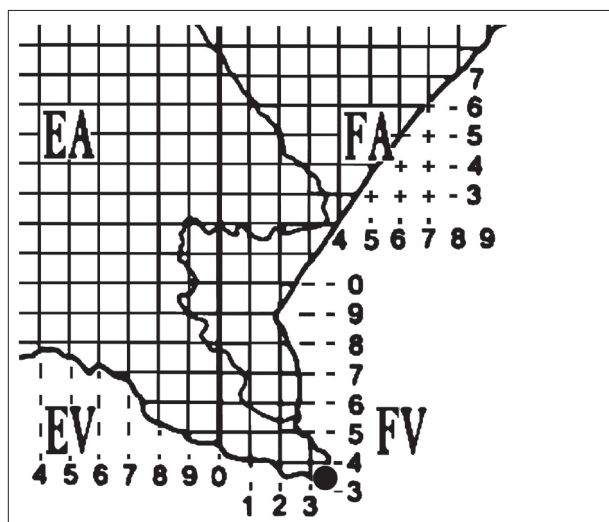
W Bieszczadach gatunek ten wykazano po raz pierwszy w roku 2010, na podstawie jednego osobnika zebranego w BdPN, na terenie administrowanym przez leśnictwo Ustrzyki Górne (Holly 2012).

Autor zebrał jednego chrząszcza *Magdalis violacea* w miejscowości Równia k. Ustrzyk Dolnych 12.04.2020 r. Owada znaleziono na przesuszonych gałęziach leżaniny świerkowej, przy zabudowaniach wiejskich, w ciepły, słoneczny poranek.

Kulczanka kosaćcówka *Lixus (Eulixus) iridis* Olivier, 1807

Kulczanka kosaćcówka jest smukłym chrząszczem osiągającym od 11–18 mm długości. Ubarwienie ciała owada jest żółte lub pomarańczowe u osobników tuż po przeobrażeniu, później łuseczki się wycierają i ciało przybiera ciemną barwę. Końce pokryw są zaostrome. Dymorfizm płciowy zaznacza się w wyglądzie i wielkości ryjka, samice mają dłuższy ryjek ciemny na końcu. Kulczanaka jest owadem higrofilnym, zasiedlającym głównie skupienia roślin baldaszkowych w sąsiedztwie rzek, wód stojących i na obszarach podmokłych. Jako rośliny żywicielskie tego gatunku podawano: barszcz zwyczajny *Heracleum sphondylium* L., marek szerokolistny *Sium latifolium* L., pasternak zwyczajny *Pastinaca sativa* L., seler zwyczajny *Apium graveolens* L., lubiczyk ogrodowy *Levisticum officinale* Koch, szczywól plamisty *Conium maculatum* L., świerząbek bulwiasty *Chaerophyllum bulbosum* L., arcydzięgiel litwor *Archangelica officinalis* Hoffm., dzięgiel leśny *Angelica silvestris* L., kropidło wodne *Oenanthe aquatica* (L.) Poir., trybula leśna *Anthriscus silvestris* (L.) Hoffm. i szale jadowity *Cicuta virosa* L. Chrząszcze odżywiają się liśćmi i mogą być lokalnie liczne w odpowiadających im pod względem

Ryc. 6. Stanowisko kulczanki kosaćcówki *Lixus iridis*, w siatce kwadratów UTM.

Fig. 6. Site of the beetle *Lixus iridis* in the UTM net system.

wymagań biotopach. Spotyka się je od maja do września. Samice w czerwcu składają jaja na wewnętrzną ścianę łądygi wygryzając uprzednio otwór długim ryjkiem. Larwy tego owada żerują w przestrzeniach wewnątrz łądyg roślin baldaszkowych i mogą również przegryzać międzywęźla. Przepoczwarczenie odbywa się w komorze sporządzonej z fragmentów żerowiska i ekskrementów w końcu lipca i na początku sierpnia. Stadium poczwarki trwa zwykle 8–12 dni. Chrząszcze pojawiają się w sierpniu–wrześniu, wygryzają otwór w ścianie łądygi i wydobywają się na zewnątrz, później zaś zimują.

Kulczanka kosaćcówka występuje w południowej i środkowej części Europy, wykazywana była też z Danii oraz południowej Szwecji i Finlandii. Na wschodzie swym zasięgiem obejmuje Iran, Azję Środkową oraz Syberię aż do Pacyfiku (Burakowski i in. 1993). W Polsce gatunek występuje prawdopodobnie na całym obszarze prócz wyższych partii górskich, jednakże nie był jeszcze notowany z wielu krain, w tym z Bieszczadów. Najbliższe Bieszczadom stanowisko leży w Beskidzie Wschodnim, w okolicach Przemyśla – Bolestraszyce (Trella 1934; Cmoluch 1973). Autor znalazł ten gatunek na terenie BdPN w pobliżu miejscowości Tarnawa Niżna 16.06.2020 r., gdzie stwierdzono rójkę gatunku na łądygach trybuli leśnej przy drodze za Tarnawą (Ryc. 6). Łącznie odnotowano około 10 osobników (zdjęcia dokumentacyjne) samców i samic przystępujących do rozrodu (Ryc. 7).

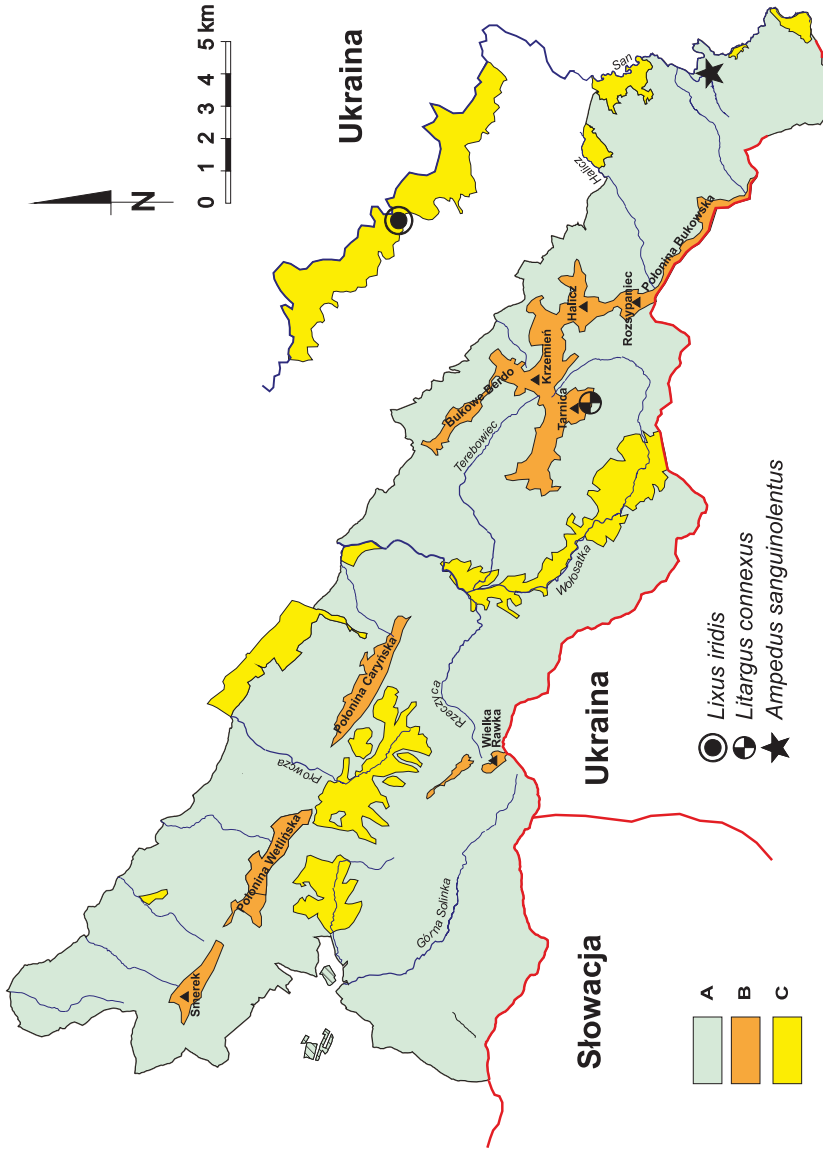

Ryc. 7. Kulczanka kosaćcówka *Lixus iridis* – para chrząszczy na trybuli leśnej w rejonie Tarnawy Niżnej (BdPN). Fot. M. Holly.

Fig. 7. *Lixus iridis* – the pair of the beetles on a cow parsley *Anthriscus sylvestris* in the region of Tarnawa Niżna (BNP). Phot. M. Holly.

Podsumowanie

W trakcie prac terenowych przeprowadzonych w dwóch sezonach wegetacyjnych 2019–2020 wykazano 2 gatunki „nowych” dla Bieszczadów chrząszczy (*Lixus iridis*, *Litargus connexus*) oraz potwierdzono występowanie chrząszcza *Ampedus sanguinolentus* na terenie BdPN (dotychczas znany był jedynie z okolic Czarnej) – Ryc. 8. Wykazano też stanowisko zgniotka cynobrowego w okolicach Ustrzyk Górnych. Potwierdzono występowanie na terenie Polski chrząszcza *Glischrochilus grandis*. Prawdopodobnie owad ten może ciągle rozszerzać swój zasięg w Polsce, jednak z powodu niewielkich rozmiarów ciała oraz ubarwienia zbliżonego do gatunków rodzimych bywa rzadko znajdowany. Przytoczone dane potwierdzają potrzebę dalszych badań bieszczadzkiej entomofauny.

Ryc. 8. Stanowiska gatunków nowych w BdPN.

Fig. 8. Sites of the species new for the Bieszczady National Park. A – zbiorowiska leśne / forest stands, B – zbiorowiska połoninowe / subalpine meadows, C – nieleśne zbiorowiska „krajny dolin” / non forest stands of the so called “land of valleys”.

Literatura

- Burakowski B. 1971. Sprężyki (Coleoptera, Elateridae) Bieszczadów. *Fragm. Faun.* 17: 221–272.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1985. Chrząższe – Coleoptera: Buprestoidea, Elateroidea, Cantharoidea. *Katalog Fauny Polski* 23, 10: 1–401.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1986. Chrząższe Coleoptera. *Cucujoida*, cz. 1. *Katalog Fauny Polski* 23, 12: 1–266.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1993. Chrząższe – Coleoptera. Ryjkowce Curculionidae, część 1. *Katalog Fauny Polski* 23, 19: 1–304.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1995. Chrząższe – Coleoptera. Ryjkowce Curculionidae, część 2. *Katalog Fauny Polski* 23, 20: 1–310.
- Cmoluch Z. 1973. Zur Kenntnis der Rüsselkäferfauna (Curculionidae, Coleoptera) im Lubliner Land. *Pol. Pismo Ent.* 43: 449–453. – F.
- Holly M. 2012. Nowe i rzadkie gatunki chrząszczy Coleoptera wykazane z Bieszczadzkiego Parku Narodowego i Bieszczadów w latach 2009–2011 oraz podsumowanie prac badawczych za okres ostatnich 10 lat. *Roczniki Bieszczadzkie* 20: 196–207.
- Holly M. 2014. Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763): nowe stanowiska gatunku w Bieszczadzkim Parku Narodowym i w Bieszczadach. *Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody* 33, 2: 73–93.
- Holly M. 2019. Rzadkie i nowe dla Bieszczadów i Bieszczadzkiego Parku Narodowego gatunki chrząszczy wykazane w latach 2017 i 2019. *Roczniki Bieszczadzkie* 27: 333–344.
- Kondracki J. 2011. *Geografia Regionalna Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Lasoń A., Holly M. 2015. *Glischrochilus grandis* Tournier, 1872 – nowy gatunek chrząszcza dla fauny Polski oraz nowe dane o rozsiedleniu przedstawicieli rodzaju *Glischrochilus* Reitter, 1873 (Coleoptera: Nitidulidae: Cryptarchinae). *Acta Ent. Siles.* 23 (online 005): 1–4.
- Pawłowski J., Petryszak B., Kubisz D., Szawałko P. 2000. Chrząższe Coleoptera Bieszczadów Zachodnich. *Monografie Bieszczadzkie* 8: 9–144.
- Starkel L. 1972. Karpaty Zewnętrzne. W: M. Klimaszewski (red.), *Geomorfologia Polski*, PWN, s. 52–115.
- Trella T. 1923. Wykaz chrząszczy okolic Przemyśla. *Clavicornia*. *Pol. Pismo Ent.* 2(3): 110–123.
- Trella T. 1930. Wykaz chrząszczy okolic Przemyśla. Uzupełnienia do dotychczasowych wykazów oraz rodzina Chrysomelidae. *Pol. Pismo Ent.* 9(3–4): 186–200.
- Trella T. 1934. Wykaz Chrząższczy okolic Przemyśla. Ryjkowce – Curculionidae. *Pol. Pismo Ent.* 12: 6–16. – F.

Summary

Three new for High Bieszczady Mts. species of beetles were detected in 2020 in the area of the Bieszczady National Park. More than 10 specimens of *Lixus iridis* Olivier, 1807 (Curculionidae) were observed near Tarnawa Niżna in the San River Valley, on the 16th of June, 2020. Beetles were feeding on leaves and stems of the *Anthriscus sylvestris* L. patch, growing close to the way from Tarnawa Niżna to Tarnawa Wyżna. Three specimens of *Lixus* were collected as the site documentation. One specimen of *Litargus connexus* (Fourcroy, 1785) (Mycetophagidae) was found on Mt. Tarnica on the 23th of August, 2020. This species also has not been recorded from the Bieszczady Mts before. One specimen of *Ampedus sanguinolentus* was collected in the area of Upper San River valley. It is the first record of *A. sanguinolentus* in the High Bieszczady Mts. In the Polish Bieszczady this species up till now has been known only from Czarna (Low Bieszczady Mts.). The new site of *Cucujus cinnaberinus* was found near Ustrzyki Górne in Zakopaniec stream valley. The occurrence of the species was quite frequent in this location last time. One specimen of *Glischrochilus grandis* (Nitidulidae, Cryptarchinae) was collected for the second time in Równia near Ustrzyki Dolne on the 6th of June, 2020. The current detection of *G. grandis* confirms the occurrence of this new for Polish fauna species in the Bieszczady Mts. Probably this species is in progress in other parts of our country but detections are rare owing to its small size and general similarity to our native species of this genus.

